

ПРОСЛОВ

25

вересень-
жовтень
2013 року

виходить
з листопада
2004 року

Студентська газета філологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

СВЯТО УНІВЕРСИТЕТУ

**Франко сам був людина-
університет**

Юрій Гудима
***"Patriae decori civibus
educandis"*** - ця викарбувана
на фронтоні мудрість ось уже
352-й рік поспіль слугує як
кредо сьогодення, настанова
на майбутнє, а головне — спо-
гади про мудрих і високоосві-
чених людей, що творили не-
в'янучу історію Львівського
національного університету
ім. Івана Франка, який відсвя-
ткував свій День народження.

Постукавши у дверцята іс-
торії виникнення свята, нам від-
чинить прохолодний осінній ра-
нок 11 жовтня 1999 року. Саме в
цей день, 14 років тому, Указом
Президента України Львівському
державному університету імені
Івана Франка надано статус
"націо-нальний". Тому й не див-
но, що у виші сьогодні на честь
такої знаменної події відзнача-
ють День університету.

Зробивши екскурс в історію
одного з найстаріших у Східній
Європі осередків науки й освіти,

варто згадати 1661-й рік.
Єзуїтський орден у Львові доміг-
ся для своєї середньої школи-
колегії високого статусу. Король
Ян II Казимир 20 січня 1661 року
підписав диплом, який надавав
йї *"гідність академії і титул
університету"* з правом викла-
дання всіх тодішніх дисциплін та
присудження вчених ступенів.

Сьогодні, мабуть, не знай-
деться такої людини, яка б не
знала геніального патрона нашої
альма-матер — Івана Яковича
Франка. Та не всім відомий один
досить парадоксальний факт:
Каменярь навіть не закінчив уні-
верситету, ім'я якого він тепер
носить. Восени 1875-го, 19-річний
юнак Іван став студентом одного
з факультетів — філософського.
Але навчання так і не закінчив. І
зовсім не через лінивість чи лег-
коважність. Двадцятидворічний
Франко був заарештований. Але
така уже нелегка життєва стежи-
на геніїв — доля часто ставить їм
підніжки. Вони хоч і небажані, та
раз і назавжди загартовують
"дух, що тіло рве до бою".

У номері:

ОБЕРЕЖНО:
українофобія!

3

Розмова з братами
Капрановими:
*"Форум — то
партизанська весна"*

10-11

БУДЬМО ЗНАЙОМІ!
Розмова з Мар'яною
Олегівною Гірняк

16-17

У рамках святкування, в
стінах нашої другої домівки, в
цей день відбулося засідання
Вченої ради Університету, виста-
вка-презентація наукових видань
викладачів, студентська наукова
конференція, а також вистава за
п'єсою Лесі Українки *"На полі
крові"*. Хорошою традицією спуде-
їв університету стало вдягати пам'ятник Франкові, що навпроти
головного корпусу, в академічну
мантию та головний убір.

Насамкінець хотілося б ска-
зати: ми повинні пишатися тим,
що відтоді, як наша альма-матер
отримала гордий титул універси-
тету, і до сьогодні він продовжує
сумлінно готувати студентів,
яких величають згодом красою
Батьківщини. Адже вчені, що в
різні часи працювали тут, зали-
шили по собі не тільки добру пам'ять, а й матеріальні докази своєї
наукової діяльності, які нині
визнано національним надбан-
ням України.

Ірина КОРОЛЮК

⇒ **Мандрівка на згадку**

У День народження наша альма-матер не забула про своїх дітей — випускників 1963 р. Вже доброю традицією стало запрошення Асоціацією випускників Львівського національного університету на урочистості студентів, які 50 років тому отримали диплом одного з найкращих навчальних закладів Європи. Покинувши стіни університету, в якому пройшли їхні молоді літа, ці люди залишили тут і частинку свого серця. Тому екскурсія туристичним “Чудопоїздом” вулицями чарівного Львова, а зокрема місцями, з якими пов’язані спогади про чудові часи студентства, мабуть, чи не найкращий дарунок.

Цей невеличкий, але такий приємний захід навіяв вир емоцій і переживань тепер уже стареньких випускників: щирі усмішки і сльози від щастя... Поринувши у світ юності, сивочолим дідусям та бабусям здавалося, що ще мовби вчора вони їхали трамвайчиком на свій випускний, а тут уже й 50 літ позаду.

⇒ **Франка одягнули в мантию**

Як годиться, 11 жовтня студенти нашого університету привітали рідний навчальний заклад святковою акцією, одягнувши пам’ятник Іванові Франку. Зважаючи на те, що за часів Австро-Угорщини у Львівському університеті мантию вдягали тільки викладачі (ким так і не став тут Франко), то хоча би посмертно, як знак пам’яті та шани Каменяреві, дарують у цей день символіч-

не вбрання. Таке видовище в цей день перехожі могли спостерігати ось уже третій рік поспіль. Студентський уряд та Профспілковий комітет студентів започаткували таку традицію з метою вшановування пам’яті про великого Патрона нашого ВУЗу, залучення його до рядів найвидатніших випускників.

⇒ **Урочисте засідання вченої ради**

11 жовтня о 15.30 в Актівій залі університету відбулося урочисте засідання вченої ради ЛНУ ім. І. Франка з нагоди святкування Дня університету. Розпочалася діяльність з виконання гімну Університету народним дівочим хором “Ліра”. Вітальне слово з нагоди свята пролунало від першого проректора Університету професора Василя Височанського. Було вшановано кращих викладачів та співробітників нашого навчального закладу, які своєю сумлінною працею зробили вагомий внесок у розвиток освіти та науки.

⇒ **Урочиста зустріч першого проректора зі студентами**

9 жовтня, напередодні святкування Дня університету, відбулася урочиста зустріч першого проректора зі студентами.

Професор Василь Височанський зауважив, що наші студенти яскраво проявляють себе в найрізноманітніших галузях. Значні здобутки досягають як у науці, так і в спорті. Студенти гідно представляють наш університет на олімпіадах, конкурсах та змаганнях.

Відповідно до наказу першого проректора, з нагоди відзначення Дня Львівського національного університету імені Івана Франка за відмінне навчання, успіхи в науковій роботі та активну участь у громадському житті університету, а також за високі спортивні досягнення, за високу вико-

навську майстерність, активну участь у культурно-мистецькому житті університету, студентів та аспірантів нагородили грамотами.

За високу виконавську майстерність та активну участь у культурно-мистецькому житті університету нагородили Юлію Василець, студентку другого курсу нашого факультету.

Студент п'ятого курсу, в.о. голови профбюро студентів філологічного факультету Олег Войтків, після отримання відзнаки зізнався: *“Достатньо лише виконувати свої обов’язки, жити для університету, присвячувати йому свою роботу. Я думаю, ця грамота слугуватиме стимулом для праці й надалі”*.

Нагороджених й усіх присутніх у залі привітав вокально-інструментальними композиціями гурт “Шметерлінг”.

Ірина КОРОЛЮК

Нещодавно весь науковий світ сколихнула тривожна новина: у Харкові по-блюзнірськи зруйновано меморіальну дошку, встановлену на честь всесвітньовідомого славіста, блискучого й оригінального мовознавця та літературознавця Юрія Шевельова, чиї праці незмірно збагатили українську й світову гуманітарну науку та заклали надійний фундамент для подальших наукових студій. Цим актом вандалізму вороги української державності прагнуть знищити національну пам'ять українського народу, вбити в ньому почуття національної гідності, посіяти в душах людей зерна зневіри, розчарування, меншовартості.

Професор Юрій Шевельов — видатна постать у нашому національному й духовному житті. Він автор низки фундаментальних праць у царині україністики. Його монументальна “Історична фонологія української мови”, що нараховує понад тисячу сторінок, містить глибокий аналіз тих звукосмін, що сформували фонетичну структуру української мови від самих її початків — як діалектної групи у складі праслов'янської мови — й аж до нашого часу. Тому її автор мав повне право сказати про себе: “Те, що Грушевський зробив для української історії, я зробив для української мови”.

Юрій Шевельов був професором Гарвардського й Колумбійського університетів, Президентом Української Вільної Академії Наук, почесним доктором Альбертського (Канада) й Лундського (Швеція) університетів, а в незалежній Україні став іноземним членом НАН України, почесним доктором Харківського університету й Києво-Могилянської академії. У 2000 році його нагороджено Національною премією України імені Тараса Шевченка.

У пантеоні діячів світової науки і культури постать Юрія Шевельова займає чільне місце. Десятки провідних славістів Америки та Європи мають за честь вважати себе його учнями й послідовниками. І лише в Україні знайшлися недолугі чиновники, які, спекулюючи вигаданими й неперевіреними фактами, намагаються заплямувати репутацію Юрія Шевельова як ученого, людини, громадянина. Висловлюємо рішучий протест проти цинічних і нецивілізованих дій групи антидержавних авантюристів, які вирішили скасувати дозвіл топонімічної комісії на встановлення в Харкові меморіальної дошки й демонтувати її. Звертаємося до Харківської міської ради з пропозицією відновити пропам'ятну дошку на пошану проф. Шевельова і встановити її на будинку, де мешкав видатний співвітчизник.

Проректор з науково-педагогічної роботи

Зубрицька М.О.

Декан філологічного факультету

Гарасим Я.І.

Завідувач кафедри української мови

Терлак З.М.

Завідувач кафедри загального мовознавства

Бацевич Ф.С.

Завідувач кафедри українського прикладного мовознавства

Кочан І.М.

Завідувач кафедри української літератури імені акад. Михайла Возняка

Салига Т.Ю.

Завідувач кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

Ільницький М.М.

Завідувач кафедри польської філології

Кравчук А.М.

Завідувач кафедри слов'янської філології

Лобур Н.В.

Професори філологічного факультету:

Гнатюк М.І.

Івашків В.М.

Васильєва Л.П.

Мацюк Г.П.

Працьовитий В.С.

Звернення студентської спільноти філологів Львівського національного університету імені Івана Франка

Ми, студенти-філологи, підтримуємо протест, висловлений академічною спільнотою філологів Львівського національного університету імені Івана Франка щодо дій харківських чиновників, які ухвалили рішення демонтувати пам'ятну дошку Юрієві Шевельову.

Підприємству “Житло-комсервіс”, працівниками якого представились демонтажники, рекомендуємо очищати стіни будинків від самовільних написів, а

не від меморіальних дощок видатним українцям.

Голові Антифашистського комітету Харківщини, який заявив, що Шевельов був колабораціоністом і працював у газеті німецько-фашистських окупантів, радимо працювати із достовірними історичними фактами.

Хоч губернатор Харківщини твердить, що регіональна влада до руйнування пам'ятної дошки не причетна, думаємо, що не причетна такою ж мірою, як і до

відео із загальновідомою фразою “Немножка текст па-дібільнаму написан”.

Переконані, що мешканці Харкова, інтелектуальної столиці України, пишаться своїм земляком, бо представниками місцевої влади пишатися не можуть.

Пропонуємо відновити меморіальну дошку, що була встановлена на вул. Сумській, 17.

Кафедра української літератури імені академіка Михайла Возняка цьогогоріч святкує свій 165 ювілей. Початком формування міцного науково-дослідницького потенціалу стало заснування кафедри руської словесності в революційному 1848 році. Її створення у Львівському університеті відкрило широкомасштабні можливості для подальшої наукової і педагогічної діяльності, яка згодом набула не тільки загальнонаціонального, але й міжнародного значення завдяки плеяді українських учених, педагогів та культурних діячів.

Провести своєрідний екскурс глибинами і течіями життя кафедри як у його історичному розвитку, так і в теперішньому часі, погодилася Лариса Петрівна Бондар професор, кандидат філологічних наук:

“Наша кафедра завжди вирізнялася у порівнянні з іншими кафедрами такого типу в українських університетах. Почнімо з того, що це перша кафедра української словесності, та основа, від якої згодом утворилися інші кафедри не тільки літератури, але й української та слов'янських мов. Високі традиції кафедри, котра, власне, виникла як результат революційних подій 1848 р., залишалися і гартувалися протягом усього часу її існування”.

Коротко нагадаємо історію: першим завідувачем, призначеним на цю посаду ще рескриптом австрійського цісаря від 12 грудня 1848 року, був Яків Головацький, видатний український лінгвіст і громадський діяч, етнограф і фольклорист, історик, поет і педагог. Головацький обіймав посаду до 1867 року, його наступником став Омелян Огоновський.

Відомо, що Іван Франко теж робив спробу посісти місце на кафедрі у 1895 році, прочитавши габілітаційну лекцію на тему “Поєма Т.Шевченка “Наймичка”, яка, незважаючи на свій беззаперечний успіх і ажіотаж, викликаний між студентами, все ж не простелила Франкові шляху до очікуваної посади: австрійський цісар його кандидатури не затвердив. Відтак, кафедру очолив Олександр Колесса, а з 1899 протягом наступних сорока років тут головує Кирило Студинський.

“Важливою частиною історії кафедри є періоди, коли велася боротьба з польською колонізацією за український університет. Теперішні студенти мають пам'ятати про університетські національні традиції, котрі сягають корінням тих часів. Недалеко від могили Франка, наприклад, маємо могилу Адама Коцька, який поліг у коридорах цього університету в боротьбі з польським шовінізмом. Пам'ятає-

мо і “підпільний” університет, що існував тоді, коли українські свідомі студенти не хотіли навчатися у пропольському університеті”.

Михайло Возняк, літературознавець і фольклорист, один із тих українських науковців, ціле покоління яких сформувалося під проводом Кирила Студинського, очолив кафедру 19 жовтня 1939 р. Саме його науковому доробку належить збірник “Іван Франко. Статті і матеріали”, він брав активну участь у підготовці до друку 25-томного видання творів І.Франка.

“Михайло Возняк хоч і не мав лекцій, але володів величезним науковим авторитетом. Ця людина була “вихователем” великої кількості викладачів, які в подальшому часі викладали на цій кафедрі. Це стосується й Івана Овкентійовича Денисюка, і Андрія Івановича Скоця. Аспірантом Возняка був і Дмитро Павличко, і Володимир Здоровега. Оце ті ниточки, які зв'язують історію, сучасність і майбутні традиції”.

У післявоєнний період на кафедрі працювали такі видатні науковці, як Денис Лукіянович, Михайло Рудницький, Семен Шаховський; завідувачами в різний час були Василь Лесик, Іван Дорошенко, Аркадій Халімончук, Леоніла Міщенко.

“Студенти і професори неодноразово наражалися на всілякі

Яків Головацький

Олександр Колесса

Кирило Студинський

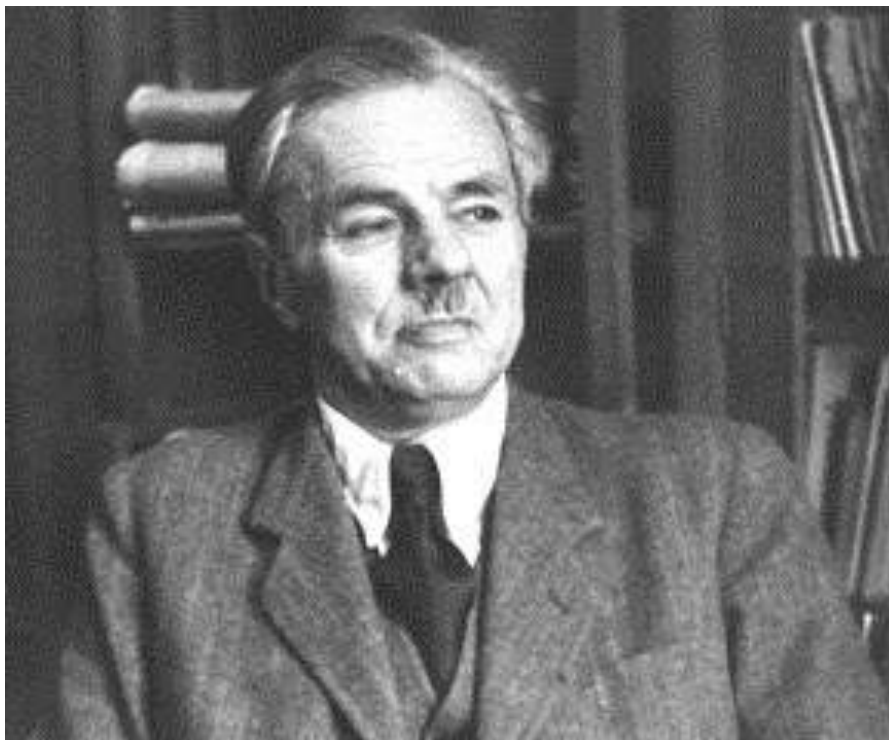
переслідування зі сторони тогочасної влади — то все було в університетських стінах. Зрештою, радянський період політичних процесів, арештів, кроваві події червня 41 року — це якоюсь мірою історія нашого університету, нашого студента і нашої філології також. Проте, малювати все чорною фарбою не цілком виправдано, тому що університет завжди продовжував бути світочем духа”.

Із 1990 р. до теперішнього моменту кафедру очолює доктор філологічних наук, професор Тарас Салига. Кафедри української фольклористики імені Ф. Колесси і теорії літератури та порівняльного літературознавства були створені саме на кадровій основі кафедри української літератури імені акад. М.Возняка.

“Національний пульс бився найвідчутніше саме тут. Бурхливе філологічне університетське життя не припинялося. Згадуються, наприклад, надзвичайно яскраві шевченківські вечори, що неймовірно захоплювали студентів, які, траплялося, децько ховалися, аби залишитися на таке дійство, бо це було справді незабутнє видовище”.

Сила кожного культурно-освітнього чи наукового-дослідницького об'єднання у робочому і творчому потенціалі його колективу. Беззаперечно, що саме завдяки багаторічній праці талановитих науковців кафедра піднімалася все на вищу і вищу сходинку свого розвитку. Список викладачів, доцентів і професорів, які докладали чималих зусиль для росту кафедри чималий, і кожна з таких осіб гідна уваги і пошани, але є постаті, які залишили надзвичайно яскравий слід на її життєписі. До таких людей, власне, належить Іван Овксентійович Денисюк, який нещодавно опритворив нашу філологію, але пам'ять про нього залишиться назавжди.

“Під знаком Денисюка проходить наше життя філологічне. Практично весь шлях Івана Овксентійовича був пов'язаний з університетом, хоча деякий час учителював на рідному Поліссі. Вважав себе учнем академіка Возняка з одного боку і професора Шаховського - з іншого. До речі, попри свою відносно недовгу працю на кафедрі, мав великий вплив не тільки на Денисюка, але й на весь викладацький склад”.

Михайло Степанович ВОЗНЯК

“Іван Овксентійович завжди дуже тішився успіхами своїх “молодих духів”, як він називав студентів Франковим словом. Виховав цілу плеяду студентів і аспірантів у параметрах високо наукових. Був дуже вимогливим. Про фольклорні практики, якими керував ще з початку їх відновлення у 60-тих роках, студенти згадують як про найяскравіші спогади свого життя”.

До того ж, Іван Овксентійович був театралом: любив створювати різноманітні п'єси на літературні теми. Були у нього сюжети і Лесі Українки, і Кобилянської. Остання його п'єса “Профілі і маски” ставилася 6 разів і завжди з великим успіхом.

“Людина з надзвичайною ерудицією, дотепна, яскрава. Читав дуже багато ще з дитячих років, володів чи не всіма слов'янськими мовами, основними європейськими. Варто відзначити також громадянську мужність професора Денисюка. Страшенно любив своє Полісся, свої озера, щороку їздив туди і надзвичайно пишався тією красою”.

“Був типом академічного професора, трохи розсіяного. Пригадується, наприклад, як Іван Овксентійович освічувався своїм дру-

жині. Освічився, а на наступний день забув і сказав: “Який вчора був гарний вечір, шкода, що вас не було”.

“Денисюк — великий чоловік із сильними рисами. Постать багатогранна, але зі своєю позицією. Близько спілкувався з Дзюбою, з Костенком, був знайомий зі Сверстюком. Канонічно відданий науці, особливо українській літературі. Я була причетна до першого збирання франкознавчих праць, будучи його наступницею на посаді директора”.

Кафедра української літератури імені академіка М. Возняка — міцний фундамент, на якому закріплюватиметься все більше і більше наукових успіхів. Досягнення, здобуті у ході попередніх століть, служимуть стимулом для покоління молодих дослідників не лише літератури, але й інших напрямів. Із багатою передісторією і цілою скарбницею своїх здобутків кафедра рухається вперед, навчаючи своїх студентів уже набутому і відкриваючи з їхньою допомогою нове.

Ірина ЮРКОВСЬКА

Україна обрала курс на європейську інтеграцію. Це природний наслідок здобуття державою незалежності. Усвідомлені права громадян жити в демократичній, економічно розвинутій, соціально орієнтованій країні стали першопричиною її орієнтації на Європейський Союз. Вхідження до спільноти розвинутих європейських країн передбачає масштабні внутрішні перетворення всіх сфер функціонування держави. Сьогодні цей курс є основним у внутрішній та зовнішній політиці України.

У доволі непростому політичному становищі взаємини України з Європейським Союзом мають для неї винятково важливе значення. Тут мова йде не лише про контакти з таким авторитетним зарубіжним партнером, як ЄС, а й про можливість зміцнення статусу України на міжнародній арені.

Більшість українців сприймають європейську інтеграцію як суто політичну справу законодавчої гілки влади, щось далеке від життя пересічного громадянина та виборця. Проте насправді європейська інтеграція перш за все повинна стосуватися внутрішнього розвитку країни, покращення життя її громадян.

Свою думку про підписання Угоди про асоціацію, переваги та недоліки євроінтеграції, її вплив на політичні процеси та освітню сферу зокрема, висловили представники філологічної спільноти.

ЯРОСЛАВ ГАРАСИМ,
доктор філологічних наук, професор, декан філологічного факультету

Я думаю, що питання євроінтеграції треба розуміти в кількох площинах. Насамперед варто розглядати покращення, що відбудуться в Україні після підписання Угоди про асоціацію, у таких напрямках, як державне управління, наука, освіта. Тому найважливіше, як на мене, те, що підписання Угоди з Європейським Союзом сприятиме утвердженню українського державотворення за стандартами європейського міжнародного права та європейської економіки. Це означатиме й те, що Росія втратить важелі політичного, економічного та ідеологічного тиску на Україну.

Якщо говорити про освіту, то Львівський університет має і сьогодні підписано багато міжнародних угод із європейськими університетами, які дозволяють нам співпрацювати в рамках наукової та навчальної сфер, обмінюватися студентами, сприяти вивченню мов європейських народів. У результаті підписання Угоди про асоціацію, вона набуде ще більшого реального наповнення, тобто ми зможемо здійснювати такі програми, які дадуть можливість випускникам Львівського університету одночасно бути випускниками також і європейських університетів: у Польщі, Словаччині чи інших європейських країнах. Якщо це буде така можливість, це дасть

нам підстави одночасно закінчувати два університети. Я думаю, що структура навчальної підготовки в такому випадку буде додатково погодженою і, скажімо, при магістерському освітньо-кваліфікаційному рівні будуть призначені наукові керівники з двох університетів. Таким чином наші випускники стануть конкурентоспроможними на ринку праці.

Треба розуміти, що процес інтеграції України в Європу — це взаємовигідний процес. Дуже правильно, на мій погляд, сказав відомий польський кінорежисер Кишиштоф Зануссі, що Україна після підписання Угоди стане духовним донором для Європи. Я сподіваюся, що Європа стане цивілізаційним донором для України.

МИКОЛА ІЛЬНИЦЬКИЙ,
доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України

Гадаю, вступ до ЄС якоюсь мірою зможе посприяти демократизації права та суспільства у нашій державі. Можливо, такий хід принесе пожвавлення до розвитку науки. У будь-якому разі українське студентство та молодь повинні поставитися схвально до Євроінтеграції, адже вступ до Унії відкриє перед ними нові можливості та горизонти: обмін досвідом з колегами із інших країн, популяризація українства у Європі та поза її межами тощо.

МИХАЙЛО МУРАЛЬ,
голова профкому студентів

Передовсім, на мою думку, євроінтеграція - це є вибір світів. Це вектор у цивілізаційному напрямку, де ми бачимо себе, своє майбутнє, своїх дітей. Перекоаний, Україна там буде і залишиться надовго, адже це не є тимчасова угода. Очевидно, що Європа нам набагато ближча, аніж, так би мовити, східний вектор, де є Російська Федерація. Зрештою, ми мали змогу триста років жити під її впливом і бачимо, що особливих здобутків немає.

Якщо говорити про вплив євроінтеграції на університет, то варто виділити основні переваги, що надасть нам Асоціація. В Україні багато говорять про Болонську систему навчання, про єдиний визнаний диплом європейського зразка. Думаю, тут нам варто використати досвід передового європейського світу, перейняти навички. Узяти хоча б науково-дослідні лабораторії, стан яких є набагато кращий, аніж стан наших.

Інтеграція дасть змогу студентам вільно відвідувати конференції, принесе можливість участі в грандових проєктах, адже передові країни перш за все цінують та сприяють поширенню знань, що допомагають розвиткові промисловості.

Безумовно, я підтримую підписання Угоди про асоціацію України та Європейського Союзу, адже це шанс на стрімкий розвиток нашої держави.

ОЛЕГ ВОЙТКІВ, в. о. голови профбюро студентів філологічного факультету

Сьогодні перед нашою державою постає дуже важливий вибір: зробити рішучий крок уперед до європейської спільноти чи залишитись на тому щаблі розвитку, де ми є зараз. Безумовно, це вибір кожного з нас, та я перекоаний, що підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом значно зміцнить національні позиції в усіх сферах функціонування держави.

Насамперед, Угода несе за собою підвищення загального рівня якості життя, яке торкнеться всього суспільства. Якщо говорити про ринок праці, то особливо важливим наслідком Унії стане захист трудових прав українців. Громадя-

нам України гарантуватиметься правовий захист на рівні з європейськими державами. Угода передбачає дотримання міжнародних стандартів, де охорона праці перебуває на високому ступені розвитку.

Я перекоаний, що Асоціація — шлях до економічного та політичного розвитку, правильний вибір України з метою входження до об'єднання прогресивних держав.

ІГОР КОЛОДКА, голова студентського уряду філологічного факультету

Вступ до ЄС можна порівняти із рятівним колом для України. Євроінтеграція, можливо, нарешті утвердить в нашій державі демократичні засади, положення Європейської конвенції з прав людини, де повага до особистості є найбільшою цінністю. Певна річ, в Євросоюзі ми можемо сподіватись на покращення економічної ситуації зокрема, адже невід'ємною складовою Угоди про асоціацію є глибока і всеосяжна зона вільної торгівлі.

МИХАЙЛО ГАСЮК,
студент п'ятого курсу філологічного факультету

Угоду про асоціацію між ЄС та Україною можна розцінювати по-різному, зокрема розглядаючи її суто як договір, покликаний удосконалити економічну, політичну чи правову системи нашої країни. На мою думку, найважливішою її рисою є закріплення в Україні європейських цінностей та стандартів, серед яких, наприклад, верховенство права, рівність громадян перед законом та, що найважливіше, право вільного вибору, яке існує у нас лише теоретично. Ще однією вирішальною пере-

вагою Асоціації є безвізовий режим з іншими європейськими країнами, що для мене, як студента, є надзвичайно важливим. Крім цього, варто звернути увагу і на рівень освіти європейських вишів, який стане нам доступним за умови підписання цієї угоди.

СЕРГІЙ КУЗИК, студент першого курсу філологічного факультету

ЄС - це без перебільшень нова ера в історії України. Після підписання Угоди ми одержимо цілковито оновлену країну. Це означає те, що український продукт за рівнем якості буде наближуватись до європейського, відтак можна очікувати позитивних зрушень на зовнішньому ринку та в економіці. Також євроінтеграція передбачає зменшення рівня безробітності шляхом задоволення потреби ринку праці українськими фахівцями не тільки в Україні, а й в Європейському Союзі. Загалом, вступ до ЄС - це чудова нагода піднести Україну на новий щабель.

ЮЛІЯ ВАСИЛЕЦЬ, студентка другого курсу філологічного факультету

Я за євроінтеграцію! Саме до цього Україна йшла і, я сподіваюсь, буде йти надалі. Адже тільки так наша освіта зможе стати доступною та незалежною від влади. В Україні є десятки державних закладів, які дають можливість безкоштовно здобувати освіту і ставати кваліфікованими спеціалістами, але ми цього не цінуємо. Всім відомо, що навчання в Європі кредитує особа, яка хоче здобути освіту, а не заклад, в якому вона навчається. Це спонукає її до обдуманого і правильного вибору професії та відповідальності за здобуття знань.

Я вважаю, що освіта стане платною, та впевнена, що зі вступом України у Європейський Союз рівень життя підвищиться, тому ті, хто справді захопе здобувати знання не заради "папірчика", а заради майбутнього - не зважати-муть на ціну шляху до своєї мети.

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС — безперечний крок до змін, до нового, європейського майбутнього.

Ірина БАТЮК
Володимир КУЛИНЯК

Протягом 10-15 вересня львів'яни і гості міста могли відвідати XX Форум видавців, що складався із двох частин — книжкового ярмарку у Палаці мистецтв і літературного фестивалю, головна тема якого: “Жінка у світі, що змінюється”. Видавництва представили понад 100 000 книг, десята частина з яких — новинки. Загалом форум відвідало близько 55 тисяч відвідувачів, серед них не лише українці.

Добре, що у світі технологій люди ще знаходять час для читання. Серед таких є й “естети”, що надають перевагу виключно паперовим виданням, до яких можна торкнутися і навіть відчутти запах фарби і паперу! Особисто я належу саме до таких людей, тому Форум видавців для мене був своєрідним святом книги.

Програма літературного фестивалю настільки велика, що відвідати всі заходи було неможливо — в один і той самий час відбувалося по 2-3

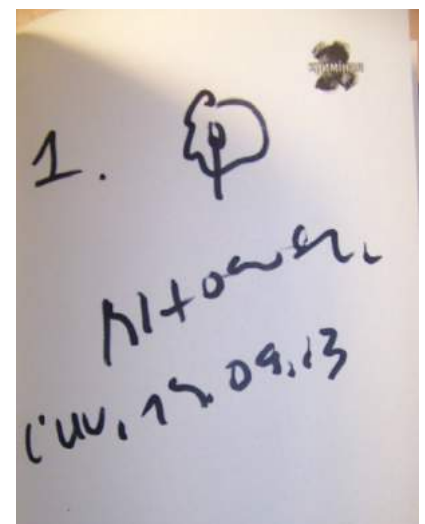
зустрічі, серед яких дискусії, автограф-сесії, презентації книг тощо. Любителі лірики могли відвідати “Ніч поезії та музики non-stop”, а цінителі драматургії не залишилися байдужими до вечірніх вистав у театрі “Воскресіння”.

На всіх чотирьох поверхах Палацу мистецтв українські та іноземні видавництва презентували свої книги. Серед них — літературні новинки, підручники, а також бестселери, що вже встигли завоювати серце читача. Книгомани мали можливість отримати автографи улюблених авторів, яких, здавалося, було не менше, ніж відвідувачів. І кожен, дійсно кожен закарбував у своїй пам'яті безліч приємних моментів із відвідування форуму.

Перше, що я побачила, — натовпи людей біля кожного видавництва. Гомоніли українська, російська, польська, англійська мови, адже Форум видавців — один із найбільших книжкових фестивалів у Європі, що

за роки проведення встиг знайти партнерів за межами України. Починаючи із цього року на форум запрошують країну — почесного гостя, яким цьогоріч стала Польща. Добре запам'ятався мені Зиґмунт Мілошевський — польський письменник та журналіст. До Львова він привіз свої романи польською, а також декілька книг, перекладених українською.

“Польський Стівен Кінґ” виявився дуже веселим чоловіком, жваво спілкувався з читачами і журналістами про популяризацію детективів, екранізацію його творів і власне ставлення до засобів масової інформації, називаючи їх часто дурними, бо “вони інколи вміють лише порівнювати”. Дивлячись на підписану ним книжку, я не можу стримати усмішку — автор поряд з автографом малював... квіточки. Можливо, таким чином Зиґмунт Мілошевський хотів компенсувати свій далеко не каліграфічний почерк, або ж подарувати трошечки тепла і радості, поки у Львові падали дощі (вони не припинялися впродовж проведення форуму).

Серед відомих іноземних письменників були також Данута Валенса, Януш-Леон Вишневський, Джеремі Стронг, Клаус Анкресен та інші. Як влучно зазначив програмний директор Інституту книги Олександр Гаврилов, “головний тренд форуму — розворот книжкового ринку в бік Європи. В Україні стали більше читати перекладну європейську літературу. Збільшилася кількість спільних проектів з європейськими видавництвами”. Із кожним роком зростає кількість гостей форуму — як українців, так і іноземців.

Не могли оминати своєю увагою Форум видавців і українські майстри слова. Серед них — Емма Андіївська, Валерій Шевчук, Макс Кідрук, Сергій Жадан, Юрій Іздрик, Любо Дереш. Усі вони були членами або організаторами різних літературних дискусій, як-от “Українська проза: на землі чи на небі?”, “Історія жінок і жінки в історії” або ж “Український інтелектуал у соціальних мережах”. Усі вони роздавали автографи, та не завжди їх було легко отримати. Наприклад, я після півгодинних стоянь у черзі так і не дочекалася підпису Ірени Карпи на моєму улюбленому “Супермаркеті самотності”, а Любо Дереш з’являвся лише декілька разів на книжковому ярмарку.

Львівський національний університет ім. Івана Франка також проводив конференції із письменниками і науковцями. До прикладу, зустріч із Михайлом Слабошпицьким дуже зацікави-

ла студентів. Автор презентував так звану псевдобіографію Михайла Коцюбинського “Що записано в книгу життя”, яка показує українського письменника з дещо іншого боку. Для мене Михайло Михайлович Коцюбинський є генієм української літератури, я захоплююся його імпресіоністським настроям, тому мені було дуже цікаво послухати, що вплинуло на написання того чи іншого твору.

За традицією, на форумі щороку обирається найкраща книга, та цього року думки експертів розділилися настільки, що премію розділили між трьома претендентами: науково-популярним бестселером американського фізика Мітіо Каку “Фізика майбутнього”, монографією французького мистецтвознавця Жан-Клода Маркаде “Малевич” і збіркою творів Григорія Чубая “П’яти-книжжя”. Досить скандальною книгою була “Mein Kampf in Ukraine”, автором якої є засуджений за хабарництво колишній суддя Ігор Зварич. Згодом вийдуть ще друга і третя частини цього роману.

Ще одною перевагою проведення форуму є набагато нижчі ціни на книги і безліч акцій. До прикладу, деякі видавництва продавали свої бестселери лише за 20 грн! Таким чином, книжки були доступними кожному українцеві. Та зятятому книголюбові ніколи не вистачить грошей на книги, тому моя книжкова полиця наповнилася лише декількома виданнями: “Супермаркет самотності” і “З роси, з води і з калабані” Іре-

ни Карпи, “Депеш Мод” Сергія Жадана, “Що записано в книгу життя” Михайла Слабошпицького, “Архе” Любо Дереша, “Зерно правди” і “Терапія злочину” Зігмунда Мілошевського.

Згадуючи ці ще зовсім недавні події я дуже шкодую, що пропустила деякі зустрічі, презентації, що відкладених коштів було недостатньо для придбання всіх бажаних книг і що все так швидко закінчилося. Та організатори вже зараз починають готуватися до...

...XXI Форуму видавців і обіцяють ще більше цікавих подій для всіх, хто любить читати. Тому не засмучуйтеся, якщо ви пропустили це дійство, бо наступного року нас чекатиме щось ще більш масштабне і несподіване.

Марія ГОРБАНЬ

На цьогорічний Форум видавців українські письменники, публіцисти та громадські діячі брати Віталій і Дмитро Капранови привезли свою нову книгу — “Мальовану історію Незалежності України”.

Про формування україномовного суспільства, позитивний приклад Азарова, викривлену статистику, різні вагові категорії української та російської книги, ренесанс поезії й історію в коміксах.

— Панове, чи можна сформувати україномовне суспільство, не створюючи умов примусу для російськомовних громадян (освітня і державна сфери винятково україномовні)?

— Ідеться не про примус, а про те, щоб люди одне одного просто розуміли. Це одна з функцій держави — забезпечити комунікативну функцію. Просто в Україні не тільки українці та росіяни живуть, Україна — багатонаціональна країна; тут живуть і вірмени, і кримські татари, і євреї, і гагаузи, і болгары, і греки, і цигани. Кожен з

них має свою мову. Якщо держава не забезпечить, щоб вони спілкувалися однією мовою на всіх, тоді так чи інакше ми будемо ділитися на територіальні угруповання, де буде побутувати одна з мов. Тобто в нас є угорська частина Закарпаття, болгарська частина Бессарабії; у нас з'явиться грецька частина Приазов'я і т.д. Тому держава повинна сказати: “Люди добрі, в родині, в ліжку, з дітьми, в побуті, в особистому житті ви розмовляйте якою хочете мовою — це ваше право. Але якщо говорите публічно на всю державу, якщо ви говорите з усією країною, то, будь ласка, ось є державна мова, щоб всі вас гарантовано розуміли”. Інформація вся повинна бути однією мовою, державною. Решта — це вже питання ваше особисте. Саме тоді держава, виконавши цю функцію, забезпечить єдність країни, мовну єдність. І тоді кожен зможе розвиватися в тому національно-культурному контексті. То не примус. Знову ж, держава повинна свої функції виконувати, а ми, українці, вже зацікавлені в розвитку нашої мови і

культури, це вже наша з вами робота, наша ініціатива. Ми ж не можемо нікого примушувати.

— Така ситуація: людина, яка живе в Україні, навідріз відмовляється говорити українською, мовляв, щоб не калічити. Як ви реагуєте на подібне?

— Тут треба знайти компактну відповідь. Нам не подобається це. Бо любов до чистої, аж надто чистої української, вибиває її із побуту. Ми б навіть сказали так, що приклад Азарова може бути позитивним. От людина погано говорить, смішно говорить, але вперто не полишає цих спроб — і тут він гідний поваги. Хотілося б, щоб це справило позитивне враження. Не те, як він не може навчитися, а те, як він намагається. Має бути звичність до української мови, не тільки солов'їної, а й до української мови з російським акцентом, з грузинським акцентом, з тими нюансами, з якими вчать її іноземці. Але ж не будеш говорити “поганою” українською, щоб привчити всіх до “поганої” української.

— Зменшується частка учнів, що навчаються українською. Найчастіше русифікація школи спрямована на першокласників. Зрозуміло, що робиться це свідомо. Чим це загрожує?

— Не зменшується насправді частка тих, хто вчиться українською. Просто статистику зараз викривляють і подають так, як їм хочеться. Якщо подивитися об'єктивну статистику, то навіть у виборі другої іноземної російська набрала малий відсоток, більше набрали, наприклад, німецька, французька. Шкода, що Міністерство освіти зацікавлене демонструвати російськомовність. В освіті насправді є дуже позитивний український процес і ніде від цього не дінешся, тому, що люди хочуть, аби їх діти могли влаштуватися в цій країні будь-де, тобто, щоб вони спокійно могли працювати і у Львові, і в Донецьку, а таку можливість дає тільки українська мова, бо якщо вивчиш, наприклад, тільки болгарську, то зможеш працювати лише в межах болгарських міст. Отримання середньої та вищої освіти українською робить спеціаліста конвертованим, а отримання освіти локальною мовою прив'язує людину до місцевості.

— Відомо, що більш як 80% книг, що продаються в Україні, писані російською. Значна частка тих книг імпортовані з Росії. Чи може українська книга створити конкуренцію російській? Якою книга має бути, аби створити конкуренцію?

— Знаєте, є дуже хороший спортсмен. Його прізвище Ломаченко. Він чемпіон світу, був навіть визнаний кращим боксером. Але при всьому тому, що він такий геніальний, його не можна порівняти з Кличком, бо це різні вагові категорії. Українська та російська книга перебувають у різ-

них вагових категоріях. Ми не можемо боротися сам на сам із удесяткото разів потужнішою державою. Без підтримки ми просто будемо партизанами. От... і форум — то партизанська весна.

— Не один наголошує, що мова втратила образність, стала скупою. Розмови між деякими носіями тієї мови — ситуативне словотворення (і то ще добре, як ті слова цензурні). Позбу-

ти пробував, а гарантованих солодоців, гарантованих цукерок не буває, бо смаки різні.

— Цьогоріч на Форумі видавців ви презентували історію України у коміксах. Хочеться почути кілька слів про нову книгу від авторів.

— Яюсь дитина наша старша підійшла (складала тести ЗНО з історії) і каже: “Батьку, як це можна запам'ятати?” Ми так глянули і перелякались, бо якби ми складали ЗНО, то навіть би не впорались. Тоді й подумали: “А хіба не можна викласти історію яюсь так, аби вона запам'яталась, аби було зрозуміло, що за чим було і як”. Стали в цьому напрямку думати і дивитися. Виникла ідея зробити щось таке компактне, просте, що від малого до старого давало би такий погляд на історію з висоти пташиного польоту. Чесно кажучи, дуже складний проєкт. Шість художників з різних міст, ми, автори і видавці, в одному флаконі. Результат оптимістичний. Сьогодні на Форум приходять люди і кажуть, що дитина цілу ніч читала наш комікс з історії України.

— І наостанок. — Що хочуть брати Капранови побажати філологам Львівського університету?

— Зважайте на те, що література і мова — це не знання, це форма. Це як фізична форма. Бажаємо філологам завжди бути в творчій формі. Тому що якщо ви

припините читати, припините писати, розвивати мову, то дуже швидко станете мовними або культурними паралітиками, як і будь-хто, хто перестає рухатися, через що в нього відмикаються м'язи. Так само і м'язи душі, їх треба весь час тренувати: книжкою, віршем, особистим спілкуванням. І тоді ви будете в прекрасній духовній формі, чого ми вам і бажаємо.

Наталія КУЛИНИЧ

Роман ЧИХАРІВСЬКИЙ

тись того можна, читаючи. Що читати?

— Поезія зараз переживає ренесанс, тому насамперед українську поезію пропонуємо почитати. І треба ходити на поетичні заходи, якщо вони є, і слухати. Поезія кличе поетів у революційний час. Зараз явно революційний час, бо поети дуже сильні. Якщо любите легку літературу читати, радимо Кокотюху, Роздобудько, весь набір сучасної літератури треба пробувати і смакувати, вибирати самому з того, що

Кожного ранку, крокуючи мокрою від дощу бруківкою, можна помітити яскраві оголошення на постарілих парканах та стінах будинків. У черзі за хлібом тобі ввижається Іван Драч та Василь Овсієнко. А, повертаючись додому, в натовпі звичайних перехожих можна зустріти... Емму Андієвську! Ні, ви не потрапили у повість Всеволода Нестайка "В країні сонячних зайчиків", де одночасно живуть всі добрі герої казок. Ви на 20-му ювілейному Форумі видавців у Львові!

Вважати цей захід звичайним не можна аж ніяк. У рамках проекту відбувся Львівський міжнародний літературний фестиваль, книжковий ярмарок, Всеукраїнський конкурс "Най-краща книга форуму", Бібліотечний форум, і конкурс "Молода республіка поетів". Звісно, кожному хотілося якомога глибше відчувати цю атмосферу. Тому не можна назвати вже зовсім негативним те, що ми, студенти, завжди "втікали" з пар на зустрічі з письменниками. Ось і мені випала можливість побувати на одній.

Так, 12 вересня 2013 року в актовій залі нашого університету відбулася зустріч з одним із найяскравіших представників дисидентського руху. Євген Сверстюк — український письмен-

ник, філософ, гоголезнавець, головний редактор православної газети "Наша віра". Він — дисидент, політв'язень радянського режиму. Тому й не дивно, що атмосфера зустрічі була просякнута глибоким патріотизмом та любов'ю до рідного українського. Гостя представив доктор філологічних наук, професор, декан філологічного факультету — Ярослав Гарасим. Оскільки зустріч проходила в рамках Форуму, то Євген Олександрович Сверстюк презентував свою книгу "Гоголь і українська ніч", яка з'ясувала чимало спірних питань щодо Гоголя. А ось що мені вдалося дізнатися власне зі слів автора:

— **Євгене Олександровичу, скільки часу ви писали свою книгу? Чому обрали Гоголя як головного персонажа?**

— 40 років праці над книжкою. Гоголь завжди до мене повертався, але я не знаю чому. Він не був моїм письменником у середній школі. Я зачитувався Байроном. Однак Гоголь повертався до мене своїми персонажами. Була в ньому якась містична сила. Яскраві гоголівські образи полонять.

— **Скажіть, на вашу думку, чи варто зробити Гоголя сучасним українським письменником?**

— В жодному разі. Гоголя варто сприймати як історичну реальність. І не потрібно з цим сперечатися, а пізнавати його через твори. Насправді важливо ким він був, як він у цій літературі тримався, який задавав тон.

— **А що ви думаєте з приводу актуальності книги в наш час? Чи допомагає вона в сучасному світі?**

— Усі ми вийшли з книжок, — каже Сверстюк. Я впевнений, що у бібліотеках є добрі, порядні книжки, які виховують нас. Цей чинник є вічним — література виховує, вона дає обличчя нації, дуже часто тихенько змінює суспільство.

На зустрічі можна було почути дискусії з іншими політичними та літературними діячами, але враження від неї залишилися неабиякі! А наприкінці, Євген Олександрович запросив усіх охочих на презентацію своєї книги, яку можна було придбати.

Звичайно, цікавого було ще дуже і дуже багато... Та загальне враження варто було доповнити прогулянкою по книжковому ярмарку. Безліч українських видавництв представляли свої книги. Та й не тільки українських. Уперше було запрошено країну-гостя. Цього року це наші близькі сусіди — Польща. То ж іноземців також вистачало.

А от я, проходячи повз ряди, згадала, що у моєї сестрички скоро День народження, і купила їй книжку "Вафельне серце". О, дідусь за прилавком довгенько мене переконував у тому, що це — ідеальний варіант! Тож я врешті-решт погодилась.

Отаким, як на мене, казковим був 20-ий Форум видавців. Усі, хто є небайдужим до літератури, змогли гідно це оцінити. До речі, моя сестра уже спробувала випекти вафельку у формі серця за вказаним у книзі рецептом.

Любов ПАДУН

Ранячи стопи об скалки історії,
Ронячи сльози з очей осяйних,
Мова — зажурена, стомлена, зболена,
Лічить століття і губиться в них.

Тихо гортає руками безкровними
Зжовклий від часу літопис життя...
Боже! Ми ж можемо стати безмовними!
Хто ж порятує нас від забуття?!

Але коли вже, здається, вривається
Нитка життя і спиняється час,
З попелу знову вона піднімається
І озивається в душах у нас.

В мови немає пошани і пошесті,
В мови нема пустослів'я й хвальби,
В мови є голос — і голос пророчиці,
Голос України і голос мольби.

І поки ми її спів срібно-зоряний
Будемо разом крізь пільму нести,
Доти народ наш — живий і нескорений
—
Буде в майбутнє сміливо іти!

Ранячи стопи об скалки історії,
Ронячи сльози з очей осяйних,
Зцілена небом, не вбита недолями,

Марія Цьомик, студентка групи ФЛУ-25

*Ми за неї боролись віками,
Завжди знали до чого ідем.
Нам накиннули пута й кайдани,
Та ми кращої днини не ждемо.*

*Ми за неї повстали, піднялись,
Й не згасити вогню у серцях.
Завжди до кінця й не здавались -
В очах ворогів пробудили ми страх.*

*І коли вже близька перемога,
Мова ніжно нестить нам душі.
Знаю, що це дарунок від Бога.
Прошу, не залишайтеся байдужі.*

Іванна Борчаковська, студентка групи ФЛУ-21

мовою кохання.

Тиша — це мова, якою говорить до людини Бог.
Богдан-Ігор Антонич

— Ця тиша — від Бога, — шепоче вона й прикладає вказівного пальця до вуст, — як чистий аркуш цнотливого тіла коханки, в опуклому лоні якої б'ється тонко й нерівно пульс слова, що йому завжди боїмося дати назву.. бо ідеальної мови немає: сказане - тільки луна того, що хотілось сказати, в ідеальній мові для поняття "тиша" існувала би тільки - т и ш а, і від того часто здається, що душа - це пташина, що б'ється у ґрати, зриваючи голос, ламаючи крила.. ("Was sie sagt, ist es egal, nur macht' sie es auf Ukrainisch..") ..але з кожним днем мовчання входить у тебе глибше загостреною катаною самураєм, час прокручує лезо між ребер за годинниковою стрілкою.. на пожовклому папері тиші ніжність видрукована шрифтом Брайля, яку можна прочитати тільки кінчиками пальців..

*Немає різниці, що вона каже, лише б українською.

Алла Висоцька, студентка групи ФЛУ-28

**“Жінка — одночасно
яблуко і змія”**
Генріх Гейне

Уже вкотре переконаюся, що філологічний факультет — це колиска талантів. Такого скупчення обдарованих людей годі й шукати. Від кількості заходів, які варто було відвідати, голова йшла обертом, та я не прогадала, коли з безлічі варіантів організації свого дозвілля обрала саме відвідини презентації нової книги.

Отож, 12 вересня 2013 року, у рамках проведення XX Форуму видавців, у конференц-залі студентка 4-го курсу філологічного факультету Ірина Мулярчук презентувала збірку поезій “Рефлексії з яблуками. Словник спокушеної”. Варто зазначити, що авторка є членом Національної спілки письменників України. У 2010 році вона дебютувала збіркою поезій “Дегустація почуттів”. Презентована ж збірка є другою у творчому доробку молоді поетки.

“Ми тут зібрались тому, що “хтось засинав недопалком, а прокидався феніксом, хтось падав у колодязь коми, міг розридатись у маршрутці під попсу-бутирку, став магістром із падінь... Через те, що хтось самовідречено любив...”, — розпочав зустріч її модератор Руслан Пірус.

У вступному слові Ірина Мулярчук адресувала слова щирої вдячності авторові передмови до своєї збірки, доцентів кафедри української літератури імені академіка Михайла Возняка Ростиславові Чопику, який, на жаль, не зміг відвідати захід, проте, як зазначила поетка, “душею і серцем був присутній тут”.

Серед гостей першою до слова запросили Юлію Сливку.

Кожен присутній міг досягнути глибини близькості стосунків дівчат вже після розповіді Юлії про те, як вона підтримувала авторку: “Я готова була вийняти власне серце і поставити його на стіл, аби лише це допомогло Ірині”. Своє бачення поетичної творчості подружки вона описала так: “Кожен сходить з розуму по-своєму. Ірина пише вірші”.

Відповідаючи на запитання про те, як же творилась збірка, авторка подякувала за допомогу своєму другові та водночас модераторові зустрічі Русланові Пірусу і зазначила: “Процес творення книги був простим і хаотичним, як і ми. Якби не ти, цього не було б”.

Згодом до слова було запрошено Сергія Пантюка, заступника голови Національної спілки письменників України. Він розповів, що його робота — “вишукувати молоді таланти”.

Літератор висловив свою радість стосовно того, що знайшов юну Ірину. Згодом Сергій Дмитрович зазначив, що “поезія має свій вік”, і побажав авторці плідної праці, допоки “вона в золотому для поезії віці”. Свій виступ він завершив словами: “Гадаю, ця книга принесе Ірині Мулярчук ще чимало сюрпризів”.

Упродовж усього заходу присутні отримали від авторки відповіді на безліч запитань, зокрема про яблучний символізм, яким пронизана збірка, як то кажуть, “from cover to cover”.

Варто додати, що збірку Ірини Мулярчук “Рефлексії з яблуками. Словник спокушеної” було видано за підтримки декана філологічного факультету, професора Ярослава Гарасима, якому авторка висловила безмежну вдячність за сприяння.

Завершилася зустріч бурхливими оплесками гостей, яких не залишила байдужими поезія Ірини. Таке ж можу сказати й про себе. Ця подія була пронизана духом глибокої чуттєвості, ліризму та душевних переживань.

Їдучи додому, я все перечитувала й перечитувала поезію авторки, слова, які закарбовуються десь на струнах душі:

*частотність вживання люблю
на нулю на нулю
захочеш приїхати - посуд
потріскає з дива
ти знав що людина буває
живіша від пива?
ти знав що я була рентген а ти
справжній пулюй?*

Ірина БАТЮК

Форум вдовцов — це завжди свято. Аналогів в плані масштабу львівське літературне свято не має ні в Україні, ані у Європі! Попри свій поважний вік — 20 років, фестиваль продовжує молодшати та стрімко розвиватись, дивуючи загал новими відкриттями. Одним із таких відкриттів без сумніву є Роман Чихарівський — молодий львівський прозаїк, з творчістю якого я маю намір вас познайомити.

Узагалі, ставлюсь з великою пересторогою та недовірою до молодих белетристів, особливо це стосується прозаїків. Так склалося, що куди більше я довіряю іменитим авторам і, здебільшого, мій вибір падає, звісна річ, на класиків літератури. На те є вагомі підстави. По-перше, значна частина молодих письменників анітрохи не зважає на художнє оздоблення тексту, лексику та інші тонкощі письменницького ремесла. По-друге, сюжети творів молодих письменників часто є примітивними, порожніми. Словом, для всього потрібен час. Зокрема, він потрібен для того, аби діагностувати талант. Я маю певність, що хороший письменник — це неодмінно досвідчений письменник.

Частково похитнув мої впевнені Ромко Чихарівський зі своєю дебютною книгою “Святі не вимовляють ‘р’”, котру він презентував на цьогорічному Форумі видавців. Романа з впевненістю можна вважати наймолодшим автором в Україні, бо на час укладення книги письменник ще навіть не досягнув сімнадцяти років. Між іншим, тепер хлопець є студентом 1-го курсу філологічного факультету франкового університету

Сам юнак є напрочуд приязним та простодушним, на запитання, як йому вдалось видати свою збірку, він усміхнено відповідає: “Писав виключно для

себе. Згодом, коли до рук взяв перший примірник своєї книги, довго не міг отямитись, радість просто виплескалась назовні. Був просто в захваті, коли одержав схвальні відгуки про свою збірку від таких літераторів, як Ірена Карпа, Андрій Любка, Сашко Лірник. Певна річ, значною мірою видати збірку мені допомогли спонсори: Національний центр “Мала академія наук України” та Всеукраїнська благодійна організація “Благодійний фонд підтримки обдарованих дітей України”. Без їхньої підтримки, можливо, нічого б у мене не вийшло. Тому намагатимусь не розчарувати своїх меценатів і виправдати їхні сподівання”.

“Святі не вимовляють ‘р’” — це збірка пікантних, гостросюжетних новел, написаних у дусі постмодернізму. У своєму письмі автор є багатоліким і однозначним водночас. Кожній новелі притаманна лаконічність, у кожному своєму творі автор поєднує децицію філософії та іронії, дохідливо пояснює свою точку зору. Особисто в мене склалась така думка, що ця книга є чимось ніби на кшталт путівника, це неначе мандрівка закутками пишної уяви молодого автора.

Тішить те, що цю прозу однаково захоплено (навіть моментами прицмокуючи) може читати як філолог, так і пересічний тінейджер. Тобто автор не є зарозумілим, не послуговується складними та запаморочливими поняттями. У кожному разі, Роман не намагається натиснути на читача чимось незбагненим, викладає інформацію розмірено та виважено. Всупереч юному вікові, авторові вже вдалось сформувати непохитну життєву позицію, своїми новелами він ніби дозволяє читачеві подивитись на оточення через свою власну призму. Чихарівський мовби облущує для нас правду, натомість нам залишається лише споживати її у готовому вигляді.

**Отже, віват, Романе!
“Святі не вимовляють
‘р’” — це гідна перепустка до літературних кулуарів.**

P.S. Після прочитання, книга також може слугувати як аксесуар. Це забезпечує дуже стильний дизайн обкладинки.

Володимир КУЛИНЯК

Для багатьох студентів навчальний процес в університеті сам по собі є стресовою ситуацією. Старшокурсники їй досі хвилюються, коли заходять в аудиторію складати іспит. При цьому ми часто забуваємо, що їй викладачам буває не солодко. Порадами щодо того, як впоратися з власними нервами і зробити навчання цікавим та легким, люб'язно поділилася з нами доцент кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Мар'яна Олегівна Гірняк.

Якою була Ваша перша пара? Скільки років Ви тут працюєте і чому саме наш університет?

Я прийшла в університет ще 1995 року, але не як викладач, а як учениця-дев'ятикласниця, яка на той час навчалася в Малій академії наук і працювала над науково-дослідницькою роботою. Закінчивши школу, я вступила до Львівського національного університету, пізніше — до аспірантури;

після захисту стала асистентом, а згодом і доцентом кафедри теорії літератури.

Перші аудиторні заняття я проводила у статусі аспірантки: переважно — в рамках асистентської практики, інколи треба було замінити викладача. Тоді я була на другому курсі аспірантури, а потрапила в групу п'ятикурсників, магістрантів. Заходжу в аудиторію, а там — половина моїх добрих друзів, колег, і всі дивляться на мене з таким запитанням в очах: "Ну, і що скажеш? Як працювати будемо?". Щось подібне було і з першими лекційними заняттями. Хоча, незважаючи на мої страхи, пари проводилися добре і на належному рівні, студенти теж розуміли, що цікаво поговорити з приводу нагальних проблем. Ще дотепер згадую заняття зі своїми першими студентами, які зараз уже є кандидатами наук.

Із якими труднощами Ви стикаєтесь при поясненні нового матеріалу?

Я ніколи не створювала образу деспота і не лякала студентів. Перш за все, я окреслюю їм правила, за якими ми в подальшому будемо працювати, щоб вони одразу знали, на що чекати. Словом, залік чи іспит — це для мене лише елемент роботи.

Коли заходиш в аудиторію, страшно завжди. Мій батько якось згадував слова свого старшого колеги: "Якщо викладач не хвилюється перед тим, як зайти в аудиторію до студентів, то це вже не викладач". І тут варто було б пояснити: ідеться не про страх, а про своєрідне хвилювання. У голові виникає безліч питань: як мене сприймуть, як стати цікавим і пояснити все доступно? Звичайно, багато залежить і від того, наскільки об'ємний і цікавий матеріал. Стараюся бути партнеркою зі своїми студентами.

Що, на вашу думку, дала часткова реалізація елементів Болонського процесу в нашому університеті?

Позитивним фактором є багато елементів, пов'язаних з Болонським процесом, але завжди все нове треба сприймати з розумом та певними застереженнями, тобто краще — приймати, гірше — відкидати. Скажімо, внаслідок запровадження Болонської системи на філологічному факультеті на молодших курсах свого часу довелося уніфікувати навчальні плани, бо ж вузька спеціалізація передбачена лише на старших курсах. Однак про-

блему вдалося, на мою думку, досить успішно розв'язати завдяки вибірковим навчальним дисциплінам. Отож якось даємо собі раду.

Великим позитивом є те, що тепер ми оцінюємо знання студентів протягом семестру. Згадаймо класичну радянську систему — студент може взагалі не відвідувати заняття, приходить на іспит і витягує “щасливий” білет (не останню роль відіграє вміння списувати). Хіба це об'єктивна оцінка знань? За нової системи оцінювання маємо змогу контролювати роботу студента впродовж тривалого відрізку часу. Здобуті бали засвідчують, як працювала людина впродовж семестру, і впливають на остаточну оцінку на іспиті. Це справедливо.

Творчість кого з сучасних українських письменників Вас особливо зацікавила?

Якщо говорити про сучасну літературу, то насамперед варто поставити питання: кого ми вважаємо сучасними письменниками? Дуже часто в такому випадку чую — “від Андруховича і далі”, але не забуваймо, що багато знакових постатей заявили про себе ще у 60-ті роки, але працюють і зараз, впливають на літературний процес. Із таких, як на мене, китів української літератури, які вже є, з одного боку класиками, а, з іншого боку, теж сучасними письменниками, я б назвала Валерія Шевчука. Згадайте лишень його романи, малу прозу чи надзвичайно цікаві літерату-

рознавчі роботи. Варто відзначити також Романа Іваничука як автора історичних романів.

Щодо письменників, яких ми асоціюємо з постмодернізмом, то важко оминати увагою Юрія Андруховича. Звичайно, саме він є колосальною постаттю, одним із плеяди тих, хто дав поштовх постмодерністському рухові в Україні. Крім того, Оксана Забужко — цікава і різнопланова письменниця. Це і “Польові дослідження українського сексу”, і книга,

“Сестро, сестро”, і роман “Музей покинутих секретів” (його майже відразу взяли перекладати іншими мовами).

Що побажаєте студентам Львівського університету?

Вірте у себе, у власні можливості! Робіть усе задля досягнення своєї мети! Прямуйте вперед, але обов'язково зважайте на тих, хто йде поруч із вами!

Розмову вела
Ольга УСАТЮК

Цьогорічне свято кави відбувалось 26-29 вересня у центрі Львова. Протягом 4 днів львів'яни та гості міста могли смакувати каву, купувати каву та, головне, вдихати каву, адже це найароматніший фестиваль Львова.

Які асоціації виникають у вас, коли ви чуєте слово “Львів”? Шоколад, бруківка, храми? Чи, може, Франко, “Криївка”, Високий Замок? Що ж, для мене — це дощ, натовп та фестивалі.

Фестивалі для Львова — це вже класика жанру. Їхнє різноманіття вражає: від музичних та літературних до автомобільних та гастрономічних. Власне на останніх ми і зупинимось детальніше. Усім відомі такі львівські заходи, як фестивалі шоколаду, сиру і вина, пива та піци, але найхарактернішим для Львова є саме свято кави.

Фестиваль “На каву до Львова” відбувається щорічно от уже 7 рік поспіль. Започаткувалася традиція у 2007 році, коли Львів прагнув затвердити своє звання східноєвропейської “кавової столиці”. З кожним роком фестиваль розвивається, програма стає різноманітнішою, а кількість відвідувачів більшою.

Цьогорічне свято кави відбувалось 26-29 вересня в центрі міста. Протягом чотирьох днів львів'яни та гості Львова могли вдосталь насолодитися кавовим смаком та ароматом, адже це найароматніший фестиваль міста.

Програма фестивалю передбачала Кавовий ярмарок, “Кавову мілю”, Західноукраїнський чемпіонат баристи, конкурс на найкращої кав'ярні Львова, Кавову пошту та кавове тощо.

Кавовий ярмарок працював на площі Ринок упродовж 4 днів фестивалю і пропонував найкращі сорти кави від львівських кав'ярень, баристи варили смачні напої, а кондитери випікали здобу та будь-який смак. У рамках Кавового ярмарку працювала Кавова пошта — ще один сюрприз від організаторів фестивалю. Якщо замало в житті романтики, кожен охочий мав можливість відправити листівку “Зі Львова з любов'ю” у будь-яку точку світу і порадувати близьких ароматною поштою.

Для того, щоб додати драйву святкуванню, 28 вересня стартувала Кавова міля, яка об'єднала велосипедистів-каволюбів. Міля стартувала на площі Ринок, а далі за маршрутом: вул. Шевська — вул. Театральна — вул. Лесі Українки — вул. Друкарська — пл. Ринок, де учасників пригощали випічкою та, звісно, кавою. Незважаючи на негоду та побоювання організаторів, у велопробігу взяли участь близько сотні учасників, одяг яких, що найцікавіше, був на кавову тематику.

Ще однією подією в рамках Свята кави був Західноукраїнський чемпіонат баристи. Змагаючись у кавовому мистецтві, учасники де-

монстрували неабиякі навички, майстерність та креативність. Це вже третій чемпіонат баристи на Західній Україні. Цьогоріч перемогу здобула представниця “Kredens Café” Любов Таран.

Ще одним цікавим конкурсом Свята кави було визначення найкращої кав'ярні міста, яке відбувалося у три етапи: за допомогою бюлетенів із голосами відвідувачів ярмарку, голосів із офіційного сайту та слова Короля і Королеви, які проводили свій кавовий тур кав'ярнями і дегустували, критикували та оцінювали кожну з учасниць. За почесне звання змагались десятки найкращих закладів Львова, проте перемогу вже вчетверте здобула кав'ярня “Світ кави”. Вона й отримала титул місця, де готують найсмачнішу каву.

Звісно, що фестиваль без музики втратив би свою чарівність та святкову атмосферу. Саме тому розважали відвідувачів Свята кави львівські гурти “Один в каное”, “Illusions”, “Джалапіта” та “Фідель тріо кuartет”.

Про гастрономічні фестивалі та про каву я поспілкувалась із солісткою гурту “Один в каное” Іриною Швайдак: “Приємно, коли йдеш собі у справах і в якийсь момент розумієш, що навколо щось відбувається. Починаєш цікавитись і виявляється, що це якесь свято пампуха, кави або ж сиру і вина. Останній, до речі, сподобався: на ньому я придбала шматок дуже смачного сиру, яким потім ще довго смакувала. Не пам'ятаю чи була минулого року на Святі кави, та цього року обов'язково завітаю. Хоч сама я кави не п'ю, але скуштувати час від часу хочеться. Особливо, коли чую аромат. Напевно, він подобається мені більше, ніж сама кава”.

Передати атмосферу ароматного свята на паперових сторінках неможливо, це потрібно спробувати і відчувати. Проте, уявіть вогняну площу Ринок та музику, яка гучно лунає звідусіль, сотню людей із паперовими скляночками і усмішками на обличчях та аромат запашної кави, яка нікого б не змогла залишити байдужим. Усе це осінь, це Львів, це Свято кави.

Тереза КАВІНСЬКА

27 вересня в галереї Melanka Art відбулася виставка художніх творів Галини Дудар та Олекси Миська. Митці підготували свої роботи у таких техніках: розпис по шовку та гаряча емаль. Для Олекси це була лише друга виставка, коли для Галини — вже далеко не перший досвід.

Роботи яскраві, милують око. Жаль, що приміщення галереї надто мале, аби вмістити всі творіння митців. Та й чи вдалося б це? Галина — художник із дитинства, за її власними словами: “Спочатку хотіла бути співачкою, але тато сказав, що це дуже дорого. Так я вирішила, що буду художником”. То ж робіт, напевно, назбиралося чимало.

Про це та інші миттєвості свого життя вона поділилася з нами.

— Галино, скажіть, будь ласка, що надихнуло Вас і Вашого колегу на таку виставку?

— Як можна побачити, одною з провідних тем у наших роботах є Львів. Місто надихає на творчість у будь-яких проявах і не залишає нікого байдужим. Також мене надихають роботи Олекси і саме під їхнім впливом я почала працювати з шовком.

— А які матеріали Ви ще використовуєте?

— Я різноплановий художник і у мене є безліч картин на інших матеріалах і в різних стилях. Коли я пишу картини на полотні, то завжди вдома повний безлад. У фарбі все — починаючи з мене і закінчуючи кімнатою. Коли ж маю по шовку, то все навколо залишається чистим.

— Коли Ви визначилися зі своєю майбутньою професією? Ніколи не думали про якусь “буденну” спеціальність?

— Ну, спочатку хотіла бути співачкою, але тато сказав, що це дуже дорого, а художником таки дешевше [Сміється]. Ще з дитячого садочка малювала всім картини, паперові ляльки і робила це з превеликим задоволенням. Оскільки в Почаєві, моему рідному місті, не було художньої школи, то спочатку сама вчилася малювати.

Потім я продовжила навчання в Академії мистецтв.

— Це Ваша перша спільна виставка з Олексом Миськом?

— Так.

— А ви давно знайомі?

— Нас познайомив спільний знайомий в Академії. З того часу ми не розлучалися.

— Тобто, це не лише творчий тандем, а й Ваш особистий союз?

— [Усміхається]. Так, ми з Олексом вже досить довго зустрічаємося. Навчаючись і працюючи разом, ми допомагаємо і підтримуємо один одного.

— Які ще у вас є джерела натхнення?

— Обожнюю львівського митця і мого колишнього вчителя Василя Бажая. Окрім чудових картин, він є автором не менш вражаючих перфомансів, які я теж дуже люблю.

Приміщення галереї було заповнене вщент — друзі, викладачі, родичі митців і просто перехожі, що не змогли пройти повз галерею. Уже через 15 хвилин після початку виставки відвідувачі по черзі виходили на вулицю — щоб подихати свіжим повітрям, поділитися враженнями і теплими коментарями. Незважаючи на ще зовсім юний вік митців (Олекси 25 років, а Галині за місяць виповниться 27), прихильників у них уже багато. Що цікаво, усі були різного віку,

характеру, але завдяки кожному гостеві тут панувала приємна атмосфера. Теплі тони робіт зігріли кожного присутнього і змусили усміхатися.

Хоч і більшість відвідувачів до зустрічі в галереї не були знайомими, та усі спілкувалися між собою, ніби давні друзі, — фотографували один одного, обмінювалися враженнями, а потім і взагалі ділилися побутовими проблемами. Мою увагу не могли не привернути дві подружки, що додатково розважали кожного присутнього. Як виявилось, Марія і Поліна — подружки художників і колишні їхні однокурсниці. Вони радо поділилися своїми враженнями.

“Для Галі це абсолютно нова техніка, вона ніколи раніше не працювала з шовком, — розповідає Марія, оглядаючи полотна, — але хоч я і знала, що вона чудова художниця, її творіння вкотре підтвердили це”. Навряд чи був хтось, хто висловився би по-іншому. Особисто мені ці роботи сподобалися насамперед теплотою і близькістю, вони легко сприймалися і кожен бачив щось близьке собі. Думаю, що якби мені ще раз випала можливість відвідати виставку, я не відмовилася б, а, навпаки, покликала б якнайбільше людей, щоб і вони могли це оцінити.

Марія ГОРБАНЬ

“Бардівський вечір”: постскрипtum

Львівський університет ім. І. Франка, як завжди, не стоїть на місці. Постійні зустрічі та акції насичують життя студентів, стимулюють до роздумів та дій. Тому неможливо не згадати про одну з найвеселіших подій осені, яка зарядила студентів філологічного факультету позитивом на весь рік. Це “Бардівський вечір” у гуртожитку № 3.

26 вересня цього року в приміщенні спортивної кімнати відбулася вже третя за рахунком така подія. Мешканці гуртожитку, околиць та навіть інших кутків Львова прийшли, щоб у веселій компанії розважитися співом під акомпанемент гітари. Зручне домашнє взуття, теплі покривала та чашки з чаєм були звичним атрибутом цього по-своєму “домашнього” вечора. І навіть коли траплялись деякі паузи гри на гітарі, учасники акції продовжували співати. В чудовий вересневий вечір нічого не завадило хорошому настрою студентів - третій “Бардівський вечір” пройшов на “Ура”.

Загалом організація вечора пройшла успішно. Спільний співаник для всіх присутніх був створений за допомогою проєктора. До співу студентам були запропоновані різноманітні піс-

ні, як сучасні, так і народні, були й повстанські. Організатором вечора співу була Студентська рада гуртожитку № 3. Нам вдалось поспілкуватися з головою Студентської ради гуртожитку — Галиною Пушкар.

—Як виникла ідея створення “Бардівського вечора”?

—У нас є багато надзвичайно активних студентів, які люблять співати. Серед мешканців гуртожитку є й студенти географічного факультету, які часто їздять в подорожі, справжні туристи. До них приєдналися й інші студенти, які захотіли розвивати українську пісню, хотіли подивитися, хто як вміє співати, грати на інструментах. “Бардівський вечір” — це не просто вечір акапельної музики, музики без якогось супроводу, тут обов’язково має бути гітара. Узагалі інструменти для супроводу можуть бути різноманітними. Ідея “Бардівського вечора” виникла від самих студентів, тому що вони полюбують співи. Та й організатори теж.

—Як давно такі події відбуваються?

—Це вже був третій “Бардівський вечір”. Перший ми організували восени, потім було в травні й сьогоднішній, 26 вересня.

—Чи виникали якісь проблеми з організацією?

—Ні, проблем з організацією не виникало. Ми лише завжди переживали за те, щоб прийшли люди. Кожного разу хотіли залучити якнайбільше людей, адже коли є одна особа, вона скаже іншій, коли є двоє, вони скажуть ще більшій кількості людей. І все. Чим більше прийде людей, тим цікавіше, жвавіше. Це така сила! Тоді дуже весело!

Учасникам подобаються такі заходи. Загалом акцію відвідало близько 70 людей, а це вже вказує на те, що студенти дійсно підтримали вечір співу. Із захопленням про цю подію розповідає “ветеранка” бардівських вечорів Анастасія Сай:

“На “Бардівському вечорі” завжди панує особлива дружба, певною мірою навіть сімейна, невимушена атмосфера. Тут можна, не зважаючи на вокальні дані, “вилити душу” співом, відпочити від навчальних буднів, знайти нових знайомих.

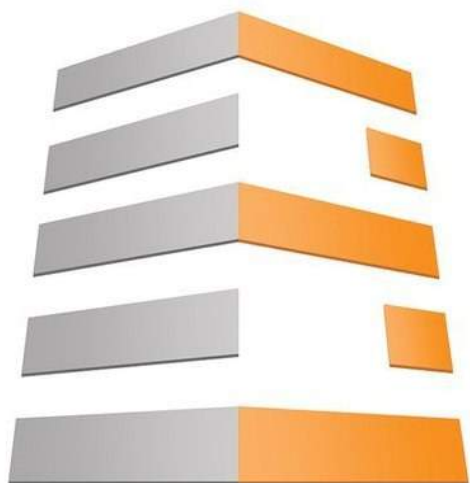
Цього разу акомпанували новачки, було дуже незвично бачити з гітарою дівчину. Інколи були огріхи чи й відсутність акомпанементу, однак усі, як завжди, співали від душі!”

Окрім того, студентська рада гуртожитку не зупиняється на досягнутому. Як стверджує Галина Пушкар, студенти зараз працюють над організацією чергового заходу - Козацьких забав. Детальніше про них ви можете довідатися в приміщенні студентської ради гуртожитку №3.

**Тому запрошуємо
всіх до нових
веселощів уже
незабаром!**

Андрій СМІЦНЮК

Студентська рада гуртожитку №3
ЛНУ ім. Івана Франка

Студентська рада гуртожитку – це орган студентського самоврядування в гуртожитку.

- ⇒ сприяє організації виховної, культурно-масової, спортивно-оздоровчої, санітарної і житлово-побутової роботи;
- ⇒ проводить і контролює поселення і виселення студентів із гуртожитку;
- ⇒ сприяє дотриманню правил внутрішнього розпорядку гуртожитку.

Як на мене, це дійсно чудово, коли можна відвідувати розважальні заходи просто в кімнатних капцях!

Ну де іще, як не в гуртожитку, ви поринете в атмосферу колективного співу улюблених пісень, нестримного сміху від нових та добре знайомих комедій чи в інтриги та підозри у пошуках справжньої мафії?

Саме такі заходи роблять студентські будні цікавішими, сприяють тому, щоб свої вечори філологи присвячували не лише штудіюванню Франка чи Шевченка, а й веселому та захопливому спілкуванню з однолітками.

У гуртожитку №3, де й зосереджене найбільше скупчення студентів-філологів, проводяться такі розважальні заходи, як “Бардівський вечір”, “Кіно в спортивній залі”, гра у “Мафію” й “Турнір з настільного тенісу”.

Кожен із цих заходів проходить під егідою студентської ради гуртожитку.

Перерахованими вище заходами не обмежується діяльність студентської ради гуртожитку. Вона веде активну боротьбу із поширенням шкідливих звичок на території студентського містечка з метою забезпечення комфортних та безпечних умов проживання студентів, моніторить дотримання санітарних норм, адже вважає, що це хоч і тимчасовий, проте дім для кожного з нас.

З ініціативи студентської ради гуртожитку здійснено ремонт спортивної зали, де планують встановити нові тренажери та спортивний інвентар. Також за сприяння цієї організації встановлено пральні машини, які студенти можуть використувати для полегшення свого побуту.

Я думаю, що неодноразово у кожного з нас виникала думка: “Було б добре, якби в гуртожитку...”. Безумовно, це “якби” у кожного було різним, але якщо ваші побажання стосовно проживання чи дозвілля є однаковими, тоді

ГОДИ МРІЯТИ! ЧАС ДІЯТИ!

Якщо ви знаєте, як весело та цікаво проводити вільні вечори, хочете мати велику та дружну компанію, тоді студрада гуртожитку з радістю допоможе вам організувати дозвілля!

Варто розуміти, що комфорт нашого життя залежить насамперед від нас. Тому запрошуємо всіх охочих приєднатися до реформації умов нашого побуту. Прагнете змін — почніть із себе, а ми посприємо вам у цьому.

Ірина БАТЮК

Із пропозиціями звертайтеся до голови студентської ради гуртожитку або в офіційну спільноту

“Студентська рада гуртожитку №3”

за посиланням

vk.com/club51192761

У рамках святкування 200-річчя з Дня народження “велетня у царстві духа” 9 жовтня у стінах головного корпусу нашого університету пройшов I етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка.

Напередодні відзначення Дня університету свою пошану до рідного слова та Кобзаря виявили студенти, серця яких сповнені оптимізму та віри в краще майбутнє своєї країни. Варто було тільки увійти до зали, де зібрались натхненні очі молодих обдарувань, як одразу ж тебе охоплював дух патріотизму. Це і не дивно, адже чи не кожен учасник конкурсу одягнув у цей день вишиванку, яка ж бо має неабияку магічну властивість навіювати позитивні емоції. Така приємна атмосфера сприяла творчому піднесенню конкурсанти, давала їм таке необхідне натхнення.

Ніна Михайлівна Захлюпа-на, доцент кафедри української мови, розповідає: “За наказом ректора про проведення цього річного конкурсу імені Т.Шевченка деканат філологічного факультету доручив зайнятися його організацією нашій кафедрі. Та варто зазначити, що прийти й написати свої твори мали змогу представ-

ники всіх факультетів університету. Найбільше, як правило, серед присутніх усе ж філологів”.

Шкребіт ручки по папері, задумливий погляд крізь шибку вікна, перекреслені рядки... Іншими словами, вирування творчого процесу в аудиторії не припинялося впродовж двох годин. Саме стільки часу було відведено учасникам для написання своїх робіт. Конкурсантам запропонували 28 тем на вибір для власного висловлювання, взяті з рядків “Кобзаря”.

Усього викладачі перевірили 190 робіт. Відповідно до міністерського наказу, 30% від усіх учасників відзначаються призови-

ми місцями. Результати конкурсу були відомі вже наступного дня.

Отож, I місце поділили між собою Ірина Юрковська (ФЛК-21) та Соломія Беген (КМБ-31). Серед учасників особливо винятковими та цікавими роботами було визнано твори Давора Лагудзи (ФЛУ-23), Юлії Кирпатенко (ЕКЕ-21) і Тараса Шиля (ФЛК), які вибороли другі місця, а також студентів, що посіли треті місця: Христини Рябової (ФЛУ-34), Надії Бобешко (ФЛУ-31) та Лідії Пузрак (ФЛК-21).

“Та насправді тут немає ні переможців, ні переможених, — говорить Ніна Михайлівна, — якщо вже прийшли віддати шану Кобзареві, то переможці всі! Це не просто конкурс, це — душевний і духовний порив, це момент, коли кожен захотів напитися мудрості, українськості з джерела невмирущого генія”.

Нагородження переможців конкурсу було проведено у вигляді урочистого дійства, під час якого присутні пізнали Шевченка такого, якого ще не знали: великого академіка, а не кріпака, яким його представляє більшість, генія і митця, а не поневоленого бідняка.

Автори найкращих робіт відзначені грамотами. Переможці ж захищатимуть честь університету на II етапі конкурсу.

Ірина КОРОЛЮК

14 жовтня у Львівському національному академічному театрі опери та балету ім. Соломії Крушельницької відбулася урочиста академія, присвячена 140-річчю заснування Наукового товариства імені Тараса Шевченка.

Академія розпочалася спільним виконанням державного гімну, вшануванням видатних українських діячів, людей, які стояли на сторожі всього українського, — Т. Шевченка, І. Франка, М. Грушевського.

Голова Львівської ОДА Віктор Шемчук звернувся до “людей науки” з вітальним словом.

“Переконаний, що саме сповідуючи Шевченкове слово, Франкові ідеї самобутності нації та принципи державотворення Грушевського, діячі НТШ створили унікальну модель розвитку самостійної української держави. Це полягало, зокрема, у пріоритетному вивченні та правдивому висвітленні української історії. Численні публікації, дослідження, які побачили світ завдяки активній діяльності НШТ, стали джерелом знань про нашу державу, її коріння, культуру і традиції. Ці знання відкрили Україну світовій спільноті. Відданість цій традиції збережена й у сьогоднішній час. Вона є запорукою успішності виховання національної еліти”, — зазначив Віктор Шемчук.

Видатних діячів нашого краю було нагороджено монетами із зображенням Данила Галицького, орденами святого Юрія, цінними подарунками, грамотами, подяками.

Міський голова Львова Андрій Садовий під час свого виступу наголосив, що якби була можливість загадати щось і воно збулось, то його вибір зупинився б на тому, щоб львівські університети входили у 100 найкращих ВНЗ

світу, науково-дослідні центри були такої якості, щоб світові науковці приїжджали до Львова за досвідом та знаннями і щоб кожного року під час вручення Нобелівської премії серед лауреатів обов'язково були львів'яни. На сказане усі присутні в залі, звісно ж, відреагували бурхливими оплесками.

“Коли держава Україна поставить собі таку мету, тоді вона буде успішною, впливовою, сильною. Якщо минулими століттями сила визначалась якістю зброї, то тепер сила країни — це сила інтелекту, мудрі й талановиті люди, — підкреслив мер Львова. *— Гордий, що Львів має давні традиції Наукового товариства імені Шевченка, це є така палочка-виручалочка для нас. Бо наука — це та святыня, яка тримає нас на плаву в ці непрості часи”.*

Наукове товариство імені Тараса Шевченка — всесвітня українська академічна організація, багатoproфільна академія наук українського народу. Рушійна сила формування та розвитку української науки кінця XIX - першої половини XX ст.

Утворене 1873 року у Львові, як Літературне товариство імені Т. Шевченка, у 1892 назву змінено на Наукове товариство ім. Т. Шевченка. Особливого розквіту досягло в період головування М. Грушевського (1897-1916). У 1920-30-х роках зазнавало переслідувань від польської влади, у 1939 році зліквідоване радянською владою; відновлене 1947 року в Західній Європі та Сполучених Штатах Америки, де стала відома як Shevchenko Scientific Society. З 1989 року організація знову діє на території України.

Це перша в українській історії суспільна установа, яка, сповідуючи Шевченкові ідеї служіння Україні, присвоїла собі його ім'я (початкова назва інституції — “Товариство ім. Шевченка”).

Після першого етапу розвитку, пов'язаного з розбудовою видавничої літературної діяльності, Товариство за оновленим статутом, прийнятим у 1892, перетворюється в багатoproфільну академію наук із пріоритетом до проблем українознавства.

Олег Купчинський, голова НТШ в Україні, привітав науковців, зробив короткий екскурс в історію України, зокрема в історію НТШ, наголосив на тому, що в історії української науки товариство займає надзвичайно важливе, навіть виключне місце, вказав на передумови виникнення НТШ.

Львівський центр наукового товариства має істотні здобутки у відбудові своєї матеріальної й виробничої бази.

У межах приміщень у колишніх будинках НТШ розміщено конференційні зали та нову бібліотеку Товариства (40 тис. томів).

Створений при Товаристві Дослідно-видавничий центр включає:

- комп'ютерний осередок;
- дільницю оперативної поліграфії;
- книгарню НТШ.

Зберігаючи поліграфічну традицію, що сягає ще 1873 р., Товариство вводить до ладу власну повномасштабну друкарню та палітурню. На жаль, уся цілеспрямована державотворча наукова діяльність НТШ здійснюється без жодної державної бюджетної підтримки, виключно за рахунок патріотичних спонсорів.

Відзначення 140-вої річниці заснування НТШ не залишилось непоміченим. Воно символізувало усю значимість цієї організації як для Львова, так і науки в Україні загалом.

Роман ЧИХАРІВСЬКИЙ
Марія ГОРБАНЬ

Юрій Винничук є пречудовим письменником, та окрім цього, виявляється, він ще й навчився мандрувати часом. Це перше, що спало мені на думку після того, коли я перегорнув останню сторінку роману “Танго смерті”. В іншому разі йому не вдалося б настільки смаковито та автентично передати той львівський довоєнний шарм. Він просто-таки реінкарнував той старий Львів і втілює його на папері, застосовуючи яскраві образи, міські традиції, доповнюючи це все колоритною галицькою говіркою. Роман є до такої міри напруженим і живим, що на обкладинці книги сміливо може красуватися популярна сьогодні позначка “3D”.

Юрій Винничук в своєму романі багато жартує і містифікує. Чого тільки варті блукання головного героя Ореста Барбарика закапелка-

ми Оссолінеума (книгосховищем бібліотеки імені В. Стефаніка)! Без сумніву, цей твір заслуговує гідної екранізації. Кожен пильний читач може зауважити, як автор маневрує сюжетом, як поступово, з кожним розділом, змінюється настрій твору. У кінці, замість метушливого та погідного Львова, яким ми його бачили на початку твору, ми опиняємось у цілковито іншому місті, понурому та понівеченому.

У творі поєднано дві сюжетні лінії, дії в яких рівнобіжно відбуваються в сучасному та старому Львові. Герой першої — це Мирко Ярош, успішний науковець та лінгвіст, який займається дослідження арканумської культури та мови зокрема. Герої іншої — це четверо нерозлучних приятелів: Орест Барбарика, Йосф Мількер, Ясь Білевич та Вольф Єгер. Усі вони є пред-

ставниками різних національностей, кожен із них по-своєму уособлює Львів. Сакральне місце в творі посідає власне танго, мелодія, народжена в давньому Арканумі, композиція, у супроводі якої приймали смерть арештанти Янівського концтабору.

Хочу відзначити, що попри всю свою містичність та фантазійність, роман не стає абсурдним. Ба більше, така химерність інтригує та захоплює, робить твір більш граційним, додає йому вишуканості.

Якось під час однієї з презентацій Юрій Винничук обмовився, що для написання цього твору в нього пішло цілих вісім років. Воно й видно.

**Це просто
відмінна робота!**

Володимир КУЛИНЯК

Оркестр Янівського табору смерті (відоміший як “Танго смерті”) — табірний оркестр, створений у Янівському концентраційному таборі у Львові нацистською окупаційною адміністрацією.

Оркестр складався з найкращих львівських музикантів, людей з європейським, а то й з світовим ім'ям — в'язнів табору. Керівником оркестру був призначений скрипаль, композитор, диригент Яків Мунд, який перед війною обіймав посаду музичного керівника міських театрів у Львові.

Найчастіше оркестр виконував танго, автор якого залишився невідомим. Незадовго до приходу Червоної армії, під час виконання цього танго всіх оркестрантів розстріляно. Саме це дало оркестру поширену назву — “Танго смерті”.

ЗАСНОВНИК: філологічний факультет ЛНУ ім. Івана Франка

ВИХОДИТЬ за підтримки декана, студентської ради та профбюро студентів філологічного факультету

ДРУК ЗДІЙСНЕНО у Видавничому центрі ЛНУ ім. Івана Франка

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Ірина БАТЮК

КОРЕКТОР:

Ірина Теодорівна КУЗЬМА

ВЕРСТКА І ДИЗАЙН:

Наталія КУЗІНА

Редакція може не поділяти думку авторів публікацій.

За достовірність фактів відповідають автори.

У газеті використані фотоматеріали та ілюстрації з мережі Інтернет.